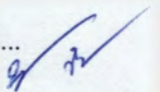

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

เหตุผลความจำเป็น

อำเภอแม่สายเป็นเมืองชายแดน เมืองเศรษฐกิจ และเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญมากของจังหวัดเชียงราย และได้กำหนดเป็นเมืองพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 ตามประกาศ กนพ. ที่ 2/2558 ตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2558 เป็นต้นไป ส่งผลให้อำเภอแม่สายจำเป็นต้องพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงข่ายคมนาคมขนส่ง เพื่อเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดนในการดำเนินกิจการด้านต่างๆ เช่น การค้า การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร การพาณิชย์กรรมและการบริการ เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาเมืองแม่สายจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วสอดคล้องกับการส่งเสริมการค้าเสรีและการลงทุนสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้วัตถุดิบสำหรับการส่งเสริมการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้มีวัสดุเหลือใช้จากการผลิตและกิจกรรมในด้านต่างๆ มากมาย เกิดปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วและมหาศาล ดังนั้น อำเภอแม่สาย จึงต้องเตรียมความพร้อมรองรับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยปัจจุบันเทศบาลตำบลแม่สาย จัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย บนพื้นที่ 95 ไร่ ตั้งอยู่เลขที่ 284 หมู่บ้านป่าเหมือดรุ่งเจริญ หมู่ที่ 5 ตำบลเวียงพางคำ อ.แม่สาย จ.เชียงราย ซึ่งปัจจุบันมีระบบการกำจัด 3 วิธี ดังนี้ (1) ระบบคัดแยกขยะรีไซเคิล (2) ระบบหมักแบบชีวภาพ (ปัจจุบันหยุดผลิต) (3) ระบบฝังกลบขยะอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ภายในบริเวณศูนย์ประกอบด้วย อาคารสำนักงาน อาคารเครื่องซัง โรงจอดรถบรรทุกขยะมูลฝอย โรงคัดแยกขยะ โรงหมักปุ๋ยและบ่อฝังกลบขยะ 1 บ่อ บ่อบำบัดน้ำเสีย 3 บ่อ เป็นต้น ปัจจุบันเทศบาลตำบลแม่สาย ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่สาย 10 แห่ง ซึ่งจะร่วมกันรณรงค์คัดแยกขยะทุกประเภทจากต้นทาง แล้วนำขยะที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์นำมากำจัด ณ ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย โดยขยะมูลฝอยทั้งหมดปัจจุบันมีประมาณ 60 – 63 ตัน/วัน ค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะตันละ 400 บาท สำหรับเทศบาลตำบลเวียงพางคำเจ้าของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ชำระค่าใช้จ่ายในการกำจัดเพียงตันละ 200 บาท ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยออกแบบเพื่อรองรับปริมาณขยะเข้าสู่ระบบได้ไม่เกินวันละ 50 ตัน แต่ปัจจุบันมีปริมาณขยะมากเกินกว่าระบบจะรับได้เกินกว่า 10 ตัน /วัน ทำให้มีขยะสะสมบางส่วนและปัญหาในกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพทำให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมชุมชนใกล้เคียง เทศบาลตำบลแม่สาย จึงวางแผนแก้ไขปัญหาระงคว่น โดยการจำกัดปริมาณขยะที่จะเข้าสู่ระบบเพียงวันละ 50 ตัน และนำขยะที่เกินกว่าระบบจะรองรับไปฝังกลบอย่างมิดชิดถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) หยุดการผลิตปุ๋ยหมักและการร่อนปุ๋ย เพื่อป้องกันกลิ่นรบกวน

/ประชาชน...

ประชาชนที่อาศัยบริเวณใกล้ศูนย์กำจัดขยะและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคมารูคน เช่น แมลงสาบ , หนู , แมลงวัน เป็นต้น ทำให้ปัจจุบันบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยใกล้เต็มและไม่สามารถจะรองรับปริมาณขยะที่จะนำมาฝังกลบได้อีกในเร็วๆ นี้ ซึ่งคาดว่าในอีก 5 ปี ข้างหน้าหลังเปิด AEC ปริมาณขยะจะมีอัตราการเพิ่มขึ้น 8 % หรือประมาณ 70 – 90 ตัน/วัน จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวเทศบาลตำบลแม่สาย และ อปท. ที่จัดทำ MOU ร่วมกัน จำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาระบบการกำจัดขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพระดับมาตรฐานที่ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย ให้มีขีดความสามารถรองรับขยะมูลฝอยชุมชนได้ 70 – 90 ตัน/วัน
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการขยะของศูนย์ฯ ให้ได้มาตรฐานและคุณภาพ ทั้งระบบกำจัดขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ และขยะที่เหลือ
3. เพื่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบูรณาการและยั่งยืนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของอำเภอแม่สาย

สาระสำคัญของโครงการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรใช้วิธีกำจัดมูลฝอยแบบผสมผสานเป็นการกำจัดมูลฝอย 4 วิธี คือ (1) การคัดแยกขยะรีไซเคิล (2) การคัดแยกขยะถุงพลาสติก (3) การหมักแบบชีวภาพ (4) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล หรือวิธีอื่นๆ ที่เหมาะสมและทันสมัยในอนาคต นอกจากนี้ในแผนการจัดการขยะยังต้องประกอบด้วยแผนงานลดปริมาณขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดและต้นทาง ตลอดจนการนำมูลฝอยหมุนเวียนกลับไปใช้ใหม่ด้วย จะทำให้แผนการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจุบัน อปท. ที่จัดทำ MOU ร่วมกันได้จัดทำแผนการลดปริมาณขยะทุกประเภทจากต้นทาง โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการอย่างต่อเนื่อง การกำจัดมูลฝอยแบบผสมผสานนี้ทำให้ปริมาณมูลฝอยที่จะนำไปกำจัดในแต่ละวิธีมีปริมาณที่ลดลง ซึ่งจะส่งผลในด้านการลดขนาดของระบบกำจัด ในขณะที่เดียวกันก็ยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดมูลฝอยทั้ง 4 วิธี เช่น การคัดแยกขยะรีไซเคิล ทำให้สามารถนำวัสดุกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ สำหรับการคัดแยกขยะถุงพลาสติกสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดแยกขยะมูลฝอยที่นำมาใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น ในการกำจัดโดยการหมักขยะแบบชีวภาพ มีส่วนในการปรับปรุงคุณภาพของปุ๋ยที่ได้จากการหมัก เพราะใช้ระบบปิดและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ปุ๋ยมีคุณภาพดีขึ้นเป็นที่ต้องการของตลาด และลดปัญหาเรื่องกลิ่นฟุ้งแพร่กระจายได้มากขึ้น ส่วนการฝังกลบ มีส่วนทำให้ปัญหาทางด้านน้ำชะมูลฝอย (Leachate) ก๊าซและสารพิษลดลง เนื่องจากสารที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น เศษอาหาร และมูลฝอยที่เหลือจากการคัดแยกจะนำไปกำจัดโดยวิธีการฝังกลบมีปริมาณลดลง

/ผู้ดำเนิน...

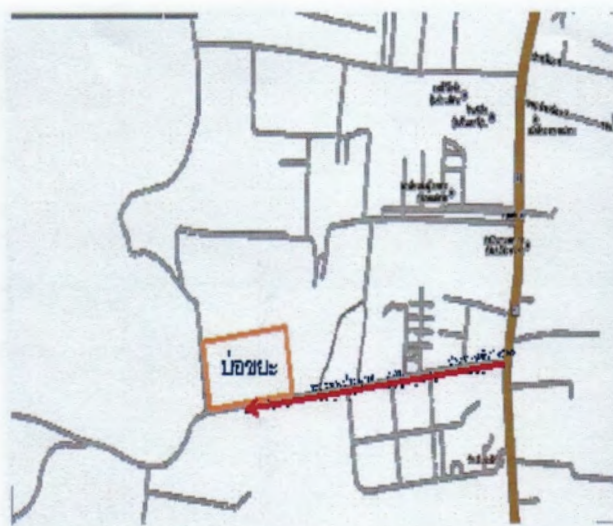
ผู้ดำเนินการ

สำนักงานเทศบาลตำบลแม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย ร่วมกับ อปท. ในเขตอำเภอแม่สาย

สถานที่ดำเนินการ

สถานที่ที่จะดำเนินการ (โครงการ) ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย บนพื้นที่ 95 ไร่ ตั้งอยู่เลขที่ 284 หมู่บ้านป่าเหมือดตรงเจริญ หมู่ที่ 5 ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย จ.เชียงราย (ในเขตเทศบาลตำบลเวียงพางคำ)

แผนที่ทางเข้าบ่อขยะ

แผนที่ทางเข้าบ่อขยะทางภาพดาวเทียม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานตามโครงการมีกิจกรรมหลัก และรายละเอียดตามแผนงานโครงการดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลปัญหาและผลกระทบจากการกำจัดขยะมูลฝอยของศูนย์กำจัดขยะฯ
2. ประชุมหาแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษ และการบริหารจัดการขยะแบบบูรณาการ
3. ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานบริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะแบบครบวงจร

อำเภอแม่สาย

4. วางแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยออกเป็น 3 ระยะ คือ

4.1 ระยะเร่งด่วน

/4.1.1 ให้ศูนย์...

4.1.1 ให้ศูนย์กำจัดขยะรับกำจัดขยะได้ตามข้อจำกัดไม่เกิน 50ตัน/วัน โดยให้ทางบริษัทพิจารณาปริมาณขยะที่ไม่สามารถคัดแยกได้ทันภายในหนึ่งวัน ให้นำส่วนที่เหลือเข้าสู่ระบบฝังกลบทั้งหมด โดยไม่มีขยะตกค้างในลานพักขยะ และให้มีการล้างทำความสะอาดวันเว้นวัน

4.1.2 บริเวณอาคารหมักปุ๋ยให้หยุดการผลิตปุ๋ยและร่อนปุ๋ย สำหรับปุ๋ยหมักเก่าที่ค้างไว้ในอาคาร ไม่มีการดำเนินการใดๆ ส่วนกองปุ๋ยด้านนอกอาคารหากประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงเห็นชอบ หรือเป็นมติที่ประชุมของคณะกรรมการและคณะทำงานบริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะฯ ให้สามารถดำเนินการจัดการได้ตามแผนภายใต้สภาวะอากาศที่เหมาะสม

4.1.3 สำหรับบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ให้แยกโซนการฝังกลบขยะทั่วไปกับโซนขยะอินทรีย์ โดยให้สำรองดินไว้เพียงพอ และให้ทำการฝังกลบด้วยดินทุกวันอย่างมิดชิด ด้วยความหนาของดิน 15 เซนติเมตร

4.2 ระยะปานกลาง

4.2.1 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตอำเภอแม่สาย วางแผนและดำเนินการลดและคัดแยกขยะทุกประเภทตั้งแต่ต้นทาง ตลอดจนหารูปแบบและแนวทางการกำจัดขยะที่เหมาะสมของท้องถิ่นตนเอง เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่ศูนย์กำจัดขยะฯ

4.2.2 ให้ อปท. ทั้ง 10 แห่งที่นำขยะมาฝังกลบที่ศูนย์ฯ จัดเตรียมวางแผนและจัดหางบประมาณในการก่อสร้างบ่อฝังกลบขยะใหม่ จำนวน 1 บ่อ (หากไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลาง)

4.3 ระยะยาว

4.3.1 เสนอโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย งบประมาณ 303,737,000 บาท (สามร้อยสามล้านเจ็ดแสนสามหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562

4.3.2 จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยอำเภอแม่สาย (Master Plan) เพื่อรองรับการบริหารจัดการขยะทั้งระบบของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

5. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของอำเภอแม่สาย ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องแก่ประชาชน โดยให้ทุก อปท. ที่จัดทำ MOU ร่วมกับเทศบาลตำบลแม่สาย รับผิดชอบดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

/6. จัดเตรียม...

6. จัดเตรียมแผนและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการและการดำเนินโครงการฯ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 ในวันศุกร์ ที่ 25 มีนาคม 2559 เวลา 10.00 น. ณ หอประชุมอำเภอแม่สาย

7. ดำเนินการก่อสร้างตามโครงการและการวางแผน (หลังได้รับงบประมาณสนับสนุน)

8. รายงานติดตามประเมินผล และสรุปโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเร่งด่วน

- ดำเนินการทันทีตามแผนที่วางไว้

ระยะปานกลาง

- ดำเนินการภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560

ระยะยาว

- เสนอโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากส่วนกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562)

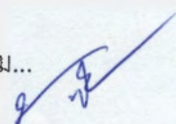
- จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยอำเภอแม่สาย (Master plan) (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562)

ผลผลิต

พัฒนาศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย โดยเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพให้ได้มาตรฐานในระดับที่ดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ปรับปรุงอาคารคัดแยกมูลฝอย (เดิม) ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. ปรับปรุงอาคารหมักปุ๋ย (เดิม) ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. ก่อสร้างอาคารหมักปุ๋ยเพิ่มอีก 2 อาคาร
4. ก่อสร้างอาคารร่อนปุ๋ยเพิ่มอีก 1 อาคาร (พร้อมระบบร่อนพลาสติกและอัดก้อน)
5. ก่อสร้างอาคารบำบัดกลิ่น 1 อาคาร
6. ก่อสร้างบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยที่ 2 และ 3
7. ก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียและระบายน้ำฝน
8. เพิ่มเครื่องจักรและอุปกรณ์ในระบบคัดแยกขยะและอัดก้อนพลาสติก

/9.เพิ่ม...

9. เพิ่มเครื่องจักรและอุปกรณ์ในระบบปุยหมัก
10. ระบบไฟฟ้าอาคารและบริเวณ

ผลลัพธ์

ผลประโยชน์ส่วนรวมที่เกิดขึ้น

1. มีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมที่ได้มาตรฐานและคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น และสามารถกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนอำเภอแม่สาย ได้วันละ 70 – 90 ตัน จำนวน 1 ศูนย์
2. ประชาชนใน อปท. ทั้ง 10 แห่ง ที่นำขยะมากำจัดที่ศูนย์ฯ มีส่วนร่วมในการจัดการขยะทุกประเภทตั้งแต่ต้นทาง รับรู้และเข้าใจปัญหาขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องสิ่งแวดล้อมรวมทั้งส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่างยั่งยืน และเอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
3. อปท. ทุกแห่งที่จัดทำ MOU ร่วมกับเทศบาลตำบลแม่สาย หมดภาระด้านงบประมาณในการจัดซื้อสถานที่ฝังกลบขยะ อย่างน้อย 5 – 10 ล้านบาท
4. อปท. ทุกแห่งที่จัดทำ MOU ร่วมกับเทศบาลตำบลแม่สาย หมดภาระด้านงบประมาณในการก่อสร้างบ่อฝังกลบขยะ ค่าจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักร การซ่อมบำรุงรักษา ค่าจ้างพนักงาน และการบริหารจัดการระบบฯ
5. มีสถานที่กำจัดขยะอย่างยั่งยืน ในอีก 10 – 20 ปีข้างหน้า
6. ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งมีการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ (Cluster) ทำให้ลดปัญหาด้านสุขาภิบาลอนามัยสิ่งแวดล้อมของทุก อปท. ในอำเภอแม่สาย และส่งผลดีในด้านสาธารณสุขโดยรวม

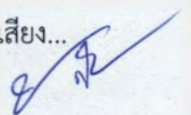
ผลกระทบ

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนที่อาศัยหรือประกอบอาชีพในสถานที่ที่จะดำเนินโครงการ และพื้นที่ใกล้เคียง และประชาชนทั่วไป รวมทั้งมาตรการป้องกันแก้ไข หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดจากผลกระทบดังกล่าว

ต่อประชาชนในพื้นที่

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ในระยะที่มีการก่อสร้าง อาจได้รับผลกระทบทางด้านการก่อสร้างและการคมนาคมอยู่บ้างแต่ทางเทศบาลมีแนวทางและมาตรการป้องกันแก้ไข เพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นไว้แล้ว และจำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะภายในพื้นที่โครงการเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีผลกระทบ ได้แก่ ฝุ่นละออง

/เสียง...

เสียงและการสั่นสะเทือน การจัดการน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล การจัดการขยะมูลฝอย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการสาธารณสุข อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

มาตรการป้องกันผลกระทบ

ต่อประชาชนในพื้นที่

1. ทำ Buffer Zone โดยปลูกต้นไม้โดยรอบเป็นแนวกันลม เพื่อป้องกันการกระจายของฝุ่นละอองและกลิ่นออกสู่ภายนอก
2. ป้องกันกลิ่นรบกวนโดยการฝังกลบขยะด้วยดินอย่างมิดชิดทุกวัน ด้วยความหนาของดิน 15 ซม.
3. ฉีดน้ำป้องกันการเกิดฝุ่นละอองอย่างสม่ำเสมอในระหว่างการก่อสร้าง
4. รถขนส่งวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างควรลดความเร็วในช่วงที่ผ่านชุมชน เพื่อป้องกันฝุ่นละออง
5. เสียงที่เกิดจากการก่อสร้างและการคมนาคมจะมีผลกระทบน้อย เนื่องจากพื้นที่โครงการห่างจากชุมชนใกล้เคียงมาก
6. ต้องคอยตรวจสอบแนวท่อไม่ให้มีมูลฝอยและดินอุดตันขวางการระบายน้ำภายในศูนย์กำจัดขยะฯ
7. ทำการขุดลอกตะกอนกันบ่อบำบัดน้ำเสีย
8. มีการป้องกันน้ำชะขยะปนเปื้อนผิวดิน และน้ำใต้ดิน โดยการปูพื้นแผ่นยาง HDPE กันบ่อและตามชั้นต่างๆ ทั้งต้องมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และน้ำที่ผ่านการบำบัด ไม่ให้คุณภาพน้ำเกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้
9. ประชาชนสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.maesai.go.th

ประมาณการค่าใช้จ่าย

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณรวมทั้งหมด	แหล่งงบประมาณ (บาท)		
			งบประมาณแผ่นดิน	กองทุนสิ่งแวดล้อม	สภาเทศบาลตำบลแม่สายสมทบ
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรอำเภอแม่สาย	เทศบาลตำบลแม่สาย	303,737,000	273,263,300	100,000	30,373,700
รวม			273,263,300	100,000	30,373,700

หมายเหตุ ราคาประมาณการ ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2559